

POJAŠNJENJE NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO – RUŽICA MARIĆ

Ružica Marić rođena je 1952. godine u Borovu. Nakon završetka gimnazije upisala je studij arheologije na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Poslije studija zaposlila se u Gradskome muzeju Vukovar kao kustos Etnografske zbirke te u suradnji s etnologinjom Zdenkom Lechner vodila terenska istraživanja tradicijske kulture. Već slijedeće godine preuzima mjesto kustosa arheološke zbirke.

Godine 1981. u suradnji s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu inicijator je i organizator prvih istraživanja na arheološkom lokalitetu Vinograd Streim. Godine 1984. jedan je od inicijatora i uz dr. Aleksandra Durmana autor projekta i organizator velikih sustavnih arheoloških istraživanja na svjetski poznatome lokalitetu Vučedol koji je imao za cilj stvoriti uvjete za realizaciju Projekta Arheološkog parka i Muzeja vučedolske kulture. Arheološka istraživanja vođena su svake godine u mjesecu rujnu u periodu od 1984. do 1990. godine.

Tijekom 1991. godine, kada dolazi do agresije na Republiku Hrvatsku, u suradnji s drugim kolegama muzealcima Gradskog muzeja Vukovar radi na zaštiti muzejske građe i njenog deponiranja u prostore Dvorca Eltz, a prema uputama Ministarstva kulture i propisima Haške konvencije. U prvim danima agresije na Vukovar fotografiranjem razorenih objekata stvara dokumentarnu građu o razaranjima spomenika kulture u Vukovaru i o tome izvještava domaću stručnu javnost: Hrvatski restauratorski zavod te Muzejski dokumentacijski centar. U progonstvo, sredinom rujna nastavlja djelovanje u Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu na prikupljanju dokumentacije o baštini Vukovara i ratnim razaranjima. Sudjeluje u radu niza komisija koje su se bavile temama zaštite kulturne baštine u oružanim sukobima u organizaciji Ministarstva kulture, Muzejskog dokumentacijskog centra i stručnih komisija UNESCO-a. U suradnji sa Poglavarstvom grada Vukovara i Ministarstvom graditeljstva, kao član Komisije za pripremu povratka i obnovu Vukovara radi na stvaranju strateškog dokumenta kao polazišta za projekte povratka i obnove Vukovara.

Nastavlja djelovanje kao ravnateljica Gradskog muzeja Vukovar u progonstvu koji je bio smješten u Muzeju Mimara u Zagrebu prema odluci Bože Biškupića, tadašnjeg direktora Republičkog fonda za kulturu. Nastavlja djelovanje na promidžbi vrijednosti kulturne baštine Vukovara i sudjeluje u izvješćima za međunarodne komisije o razmjerima ratnih šteta. Preuzima vođenje novonastale zbirke donacija hrvatskih likovnih umjetnika ustanova i pojedinaca pod nazivom Muzej Vukovara u progonstvu koju je inicirao i oformio Božo Biškupić. U vremenu od 1994. do 1997. godine organizira izlaganje ove zbirke u svim velikim muzejima i galerijama od Dubrovnika preko Makarske, Splita, Šibenika, Sinja, Zadra, Rijeke, Pule, Varaždina, Đakova, Osijeka i Vinkovaca gdje uz organizirane Dane Vukovara u suradnji s klubovima Vukovaraca, kulturnim institucijama toga mjesta održava niz predavanja i prezentacija o povijesti grada, ratnim razaranjima i vrijednostima kulturne baštine Vukovara.

Osmislila je i ostvarila ciklus izložbi pod nazivom *Povratak – Baština i obnova* kojima je u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom u Zagrebu, Arheološkim muzejom u Zagrebu, Galerijom Klovićevi dvori, Etnografskim muzejom u Zagrebu i Posudionicom i radionicom narodnih nošnji prezentirala crkvenu, arheološku, etnografsku i povijesnu baštinu Vukovara. Svaka od ovih izložbi ima svoj katalog u čijoj realizaciji je sudjelovala svojim priložima.

Za vrijeme mirne reintegracije, kao ravnateljica Gradskog muzeja Vukovar u suradnji s Ministarstvom kulture, sudjeluje u aktivnostima za povratak Gradskog muzeja Vukovar na domicilnu adresu u Dvorac Eltz. Kao član stožera za obnovu kulturne baštine grada Vukovara, prvi puta ulazi u razoreni Vukovar 18. prosinca 1996. godine te od sredine 1997. godine, kada započinje proces mirne reintegracije Hrvatskog Podunavlja, nastavlja intenzivno djelovanje na uspostavljanju rada Gradskog muzeja Vukovar u razorenom Dvorcu Eltz. Nakon primarne obnove Muzej je otvorio svoja vrata posjetiteljima 27. svibnja 1998. godine. Sudjelovala je kao član stručne skupine Ministarstva kulture za povrat

muzejskih zbirki otuđenih u vrijeme Domovinskog rata. Povratak zbirki uslijedio je u prosincu 2001. godine. Od tog događaja vodila je s kolegama proces restauracije muzejske građe u pripremama za stalni postav muzeja.

U najvećem muzeološkom projektu Vlade Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe, kojega pod nazivom Obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok – Vukovar – Vučedol provodi Ministarstvo kulture, vodila je i koordinirala sve organizacijske postupke tehničke, muzeološke i financijske naravi kako bi se prema muzeološkoj koncepciji koje je autor i nositelj s kolegama kustosima Gradskog muzeja realizirala obnovu Gradskog muzeja Vukovar u Dvorcu Eltz. Autor je, s dr. sc. Aleksandrom Durmanom i muzeološke koncepcije Arheološko-turističkog parka Vučedol.

Autor je muzeološke koncepcije Stalnog postava Gradskog muzeja Vukovar kojeg je realizirala u zajedničkim aktivnostima kustosa Gradskog muzeja i suradnicima iz drugih muzeja. Prva faza stalnog postava sa uređenim svečanim dvoranama dvorca Eltz otvorena je pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture 2013. godine. Stalni postav gradskog muzeja u cjelini sa prikazom prošlosti vukovarskog kraja i Vukovara od prapovijesti do danas otvoren je 23. siječnja 2014. godine. Na tri kata Velikog dvora na površini od 3500 m² u kojem je izloženo 2000 restauriranih predmeta.

Ružica Marić je uz kolegu Zorana Leskovca autorica muzeološke koncepcije Franjevačkog muzeja Vukovar. Autorica je, uz stručni tim, muzeološke koncepcije stalnog postava Vukovarskog vodotornja – simbola hrvatskog zajedništva. Trenutno radi na projektu muzeološke prezentacije perivoja Dvorca Eltz sa šetnicom i parkom skulptura, koji bi ujedno bio i III., završna faza revitalizacije kompleksa dvorca Eltz.

Vlada RH imenovala je Ružicu Marić u Stožer za obnovu spomenika kulture Grada Vukovara, Zajednicu zemalja podunavskih regija, Ministarstvo turizma kao člana Savjeta za kulturni turizam Hrvatske turističke zajednice. od strane Gradskog vijeća Grada Vukovara bila je predsjednica Kulturnog vijeća Grada Vukovara, u dva navrata. Bila je član Kulturnog vijeća Vukovarsko srijemske županije, član Upravnog vijeća Muzeja grada Zagreba. Članica je Savjeta za obnovu i razvoj Grada Vukovara te članica Savjeta za europske integracije Vukovarsko-srijemske županije. Članica je Odbora Festivala glumca, gdje je od 2014. dopredsjednica imenovana od strane Vukovarsko-srijemske županije. Članica je Vukovarskog festivala lutkara, Vukovar film festivala te je inicijator velikog broja aktivnosti koje se odnose na rad s predškolskim i školskim ustanovama, udrugama i ustanovama u kulturi grada Vukovara. Rješenjem Ministarstva kulture u dva četverogodišnja mandata imenovana je za predsjednicu Hrvatskog muzejskog vijeća koje koordinira rad svih muzeja i galerija u Hrvatskoj.

Tijekom svih godina djelovanja u Muzeju dala je na stotine intervjua medijima u kojima je promovirala vrijednosti kulturne baštine Vukovara. Snimila je na stotine televizijskih intervjua te sudjelovala u specijaliziranim emisijama za kulturu, dok je urednik Ante Marić snimio polusatni dokumentarni film o njenom životu pod nazivom *Ruža Vukovarska*.

Kao rezultat intenzivnog rada na prezentiranju kulturne baštine i suvremenog trenutka hrvatske kulturne scene, pod vodstvom ravnateljice Ružice Marić, Gradski muzej Vukovar osvojio je niz nagrada: EMYA SILLETTO 2016. koju dodjeljuje Europski muzejski forum, The Best in Heritage 2017. te Povelje Republike Hrvatske 2017. godine za poseban doprinos u očuvanju i prezentiranju kulturne baštine Vukovara, posebno u uvjetima rata i razaranja i poslijeratnoj obnovi.

Ukazom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana Ružica Marić odlikovana je 1996. godine Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića; godine 1998. Redom hrvatskog pletera za promicanje kulturne baštine u zemlji i inozemstvu; Ukazom Predsjednika Republike Hrvatske 1999. godine Spomen medaljom Vukovar za djelatan doprinos mirnoj reintegraciji hrvatskog Podunavlja; godine 2003. dobitnica je Medalje Grada Vukovara, a 2009. godine Medalje Vukovarsko-srijemske županije. Grad Vukovar dodijelio je Ružici Marić Nagradu za životno djelo na Svečanoj sjednici u povodu Dana grada Vukovara 2020. godine.

